

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือประการแรกเพื่อสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์และความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน ประการที่สองเพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์การจัดช่วงชั้นทางสังคมของครอบครัวนักเรียน ตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของการจัดช่วงชั้นทางสังคม ดังนั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แยกเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย

- 1.1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน
- 1.2 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครอบครัวของนักเรียน
- 1.3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่บ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน
- 1.4 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่นำมาตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน ประกอบด้วย

- 2.1 ผลการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน และนำมารวมเป็นค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน
- 2.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน กับตัวแปรเกณฑ์ภายนอก
- 2.3 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์การจัดช่วงชั้นทางสังคมของครอบครัวนักเรียน ประกอบด้วย

3.1 ผลการสร้างและพัฒนาเกณฑ์จัดช่วงชั้นทางสังคมของครอบครัวนักเรียนจากสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่พัฒนา

3.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของการจัดช่วงชั้นทางสังคม มี 2 เกณฑ์ จึงแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

3.2.1 ผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องของการจัดช่วงชั้นทางสังคมระหว่างเกณฑ์ที่พัฒนามากับเกณฑ์ที่นิยมใช้

3.2.2 ผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องของการจัดช่วงชั้นทางสังคมระหว่างเกณฑ์ที่พัฒนามากับเกณฑ์เชิงจิตวิสัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์การแจกแจงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน และกลุ่มตัวอย่างครอบครัวของนักเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการแจกแจงข้อมูลออกเป็นเพศ อายุ และระดับชั้นเรียน ส่วนกลุ่มตัวอย่างครอบครัวของนักเรียนมีการแจกแจงเป็นสถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนผู้หาเลี้ยงครอบครัว และจำนวนบุตร นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่บ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน และตัวแปรที่นำมาตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด พิสัย ความโด่ง (kurtosis) ความเบ้ (skewness) ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีการแจกแจงข้อมูลออกเป็นเพศ อายุ และระดับชั้นเรียน ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
	1. เพศ		
	ชาย	447	31.37
	หญิง	978	68.63
	รวม	1,425	100.00
	2. อายุ (ปี)		
นักเรียน	11 - 12	16	1.12
	13 - 14	506	35.51
	15 - 16	595	41.76
	17 - 18	293	20.56
	19	3	0.21
	ไม่ตอบ	12	0.84
	รวม	1,425	100.00
		3. ระดับชั้นเรียน	
	ม.2	278	19.51
	ม.3	296	20.77
	ม.4	286	20.07
	ม.5	292	20.49
	ม.6	273	19.16
	รวม	1,425	100.00

จากตารางที่ 17 สรุปว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.63 อายุของนักเรียนอยู่ในช่วง 15 - 16 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.76 ส่วนการกระจายตามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 - 6 มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

1.2 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครอบครัวของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างครอบครัวของนักเรียนมีการแจกแจงเป็นสถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนผู้ทาเลี้ยงครอบครัว และจำนวนบุตร ดังนี้

ตารางที่ 18 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครอบครัวนักเรียน (บิดาหรือมารดาเป็นผู้ตอบ)

กลุ่มตัวอย่าง	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
	1. สถานภาพสมรสของบิดามารดา		
	- สมรส	1,316	92.35
	- หย่า	55	3.86
	- หม้าย	54	3.79
	รวม	1,425	100.00
	2. ผู้ทะเลียงครอบครัว		
	- บิดาและมารดา	901	63.23
ครอบครัว	- บิดาหรือมารดา	524	36.77
	รวม	1,425	100.00
	3. จำนวนบุตร (คน)		
	1 - 2	740	51.93
	3 - 4	603	42.32
	5 - 6	74	5.19
	7 - 8	8	0.56
	รวม	1,425	100.00

ตารางที่ 18 สรุปว่าสถานภาพสมรสของบิดามารดานั้น สมรสมากที่สุด (ร้อยละ 92.35) มีผู้ทะเลียงครอบครัว คือบิดาและมารดาสูงที่สุด (ร้อยละ 63.23) และมีจำนวนบุตร 1 - 2 คน มากที่สุด (ร้อยละ 51.93) รองลงมามีจำนวนบุตร 3 - 4 คน (ร้อยละ 42.32)

1.3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร 18 ตัว

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่บ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน 18 ตัวที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด พิสัย ความโด่ง (kurtosis) ความเบ้ (skewness) ดังมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 19 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร 18 ตัวที่มุ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

องค์ประกอบ	ตัวแปร	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	จิตัม	ความโค้ง	ความเบ้
1. อาชีพ	คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพบิดา	82.6	51.779	17.581	78.7	.0	78.7	2.538	-1.627
	คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพมารดา	82.6	38.323	26.893	78.7	.0	78.7	-1.401	-1.509
	ตำแหน่งในอาชีพของบิดา	6	2.73	1.41	6	0	6	-7.38	-.164
	ตำแหน่งในอาชีพของมารดา	6	1.96	1.63	6	0	6	-1.305	.154
2. การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน	มูลค่าของสิ่งทรมิทรัพย์ของครอบครัว	14	6.502	3.703	14	1.00	13.00	-.709	.276
	มูลค่าของสิ่งทรมิทรัพย์ของครอบครัว	14	7.433	3.412	14	1.00	13.00	-.871	.074
3. การมีรายได้	รายได้ของครอบครัว/เดือน	14	4.733	2.663	14	1.00	13.00	.472	.958
	เงินค่าอาหารกลางวันของบุตรต่อวัน	149	61.566	21.687	149	3.22	145.78	.722	.673
	คะแนนความมั่นคงของรายได้	4	2.56	.63	4	1	3	-.157	-.273
4. การศึกษา	จำนวนปีที่ใช้ศึกษาของบิดา	22	12.05	4.81	22	0	22	-.751	-.488
	จำนวนปีที่ใช้ศึกษาของมารดา	22	10.92	5.17	22	0	22	-1.308	-.279
	คะแนนการได้รับการอบรมของบิดา	3	1.79	.76	3	1	2	-1.195	.371
	คะแนนการได้รับการอบรมของมารดา	3	1.66	.73	3	1	2	-.914	.621
5. ฐานะ	คะแนนความร่ำรวยเฉลี่ย	15	8.694	3.559	15	0	15.00	-.076	-.560
	คะแนนการมีสิทธิพลเมืองต่อประชากรชน	100	45.23	28.77	100	0	100	-.991	-.144
6. สภาพแวดล้อม	คะแนนพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง	10	4.42	2.31	10	0	10	-.471	.363
7. อนาคตของครอบครัว	คะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ	10	5.93	2.30	10	0	10	-.495	-.185
	คะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้	10	4.16	1.97	10	0	10	-.403	.297

จากตารางที่ 19 สรุปว่า

- 1) ด้านอาชีพ พบว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพบิดา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.779 ของมารดาเท่ากับ 38.323 จากคะแนนเต็ม 82.6 ส่วนคะแนนจากตำแหน่งในอาชีพของบิดามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 ของมารดาเท่ากับ 1.96 จากคะแนนเต็ม 6
- 2) ด้านการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน พบว่า มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.502 ส่วนมูลค่าของสิ่งทรมิทรัพย์ของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.433 จากคะแนนเต็ม 14
- 3) ด้านการมีรายได้ พบว่า รายได้ของครอบครัว/เดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.733 จากคะแนนเต็ม 14 เงินค่าอาหารกลางวันของบุตรต่อวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.733 จากคะแนนเต็ม 14 ส่วนคะแนนความมั่นคงของรายได้มีค่าเฉลี่ย 2.56 จากคะแนนเต็ม 4
- 4) ด้านการศึกษา พบว่าจำนวนปีที่ใช้ศึกษาของบิดา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.05 ของมารดาเท่ากับ 10.92 จากคะแนนเต็ม 22 ส่วนคะแนนการได้รับการอบรมเพิ่มเติมหลังจบการศึกษาของ

ปีตามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.79 ของมารดาเท่ากับ 1.66 จากคะแนนเต็ม 3

5) ด้านอำนาจ พบว่า คะแนนความมีชื่อเสียงของผู้นำครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.694 จากคะแนนเต็ม 15 ส่วนคะแนนการมีอิทธิพลต่อสาธารณชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 45.23 จากคะแนนเต็ม 100

6) ด้านสภาพแวดล้อมของครอบครัว พบว่า คะแนนพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 คะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.93 และคะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 จากคะแนนเต็ม 10

เมื่อพิจารณาจากค่าความเบ้ของตัวแปร พบว่ามีการแจกแจงของข้อมูลทั้งในลักษณะเบ้ซ้าย (ความเบ้มีค่าเป็นลบ) และเบ้ขวา (ความเบ้มีค่าเป็นบวก) แต่ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกิน ± 0.5 คือมีการแจกแจงใกล้เคียงโด่งปกติ จากการพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษาในภาพรวม ซึ่งมีการแจกแจงของตัวแปรส่วนใหญ่ใกล้เคียงการแจกแจงปกติ จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ต่อไป

1.4 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่นำมาตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่นำมาตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด พิสัย ความโด่ง (kurtosis) ความเบ้ (skewness) ดังมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 20 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่นำมาตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

ตัวแปรที่นำมาตรวจสอบความตรง เชิงเกณฑ์สัมพัทธ์	ค่าสถิติ						
	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ความโด่ง	ความเบ้
1.แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์	85.00	69.169	5.717	79.00	37.00	-.123	.285
2.เราพบปัญหา	145.00	100.00	14.978	141.72	37.23	-.393	.336
3.ความคาดหวังของบิดามารดา ต่อการศึกษานองบุตร	20.00	14.371	2.793	20.00	4.00	.109	-.007
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.00	2.975	.669	4.00	.54	-.429	-.492

จากตารางที่ 20 พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 59.169 เขาวนปัญญา มีค่าเฉลี่ย 100.00 ความคาดหวังของบิดามารดาต่อการศึกษาของบุตรมีค่าเฉลี่ย 14.371 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย 2.975

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ในตอนนี้นำแบ่งเป็น 3 ตอนย่อย คือ

2.1 ผลการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนและนำมารวมเป็นค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

2.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนจากตัวแปรเกณฑ์ภายนอก

2.3 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

2.1 ผลการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนและนำมารวมเป็นค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน 18 ตัวแปร 6 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบ	ตัวแปร
1.อาชีพ	1) คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพบิดา 2) คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพมารดา 3) ตำแหน่งในอาชีพของบิดา 4) ตำแหน่งในอาชีพของมารดา
2.การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน	5) มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ของครอบครัว 6) มูลค่าของสังหาริมทรัพย์ของครอบครัว
3.การมีรายได้	7) รายได้ของครอบครัว/เดือน 8) เงินค่าอาหารกลางวันของบุตร/วัน 9) คะแนนความมั่นคงของรายได้หลักของผู้นำครอบครัว

4.การศึกษา	10) จำนวนปีที่ใช้ศึกษาของบิดา 11) จำนวนปีที่ใช้ศึกษาของมารดา 12) คะแนนการได้รับการอบรมเพิ่มเติมของบิดา 13) คะแนนการได้รับการอบรมเพิ่มเติมของมารดา
5.อำนาจ	14) คะแนนการมีชื่อเสียงของผู้นำครอบครัว 15) คะแนนการมีอิทธิพลต่อสาธารณชนของผู้นำครอบครัว
6.สภาพแวดล้อมของครอบครัว	16) คะแนนพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง 17) คะแนนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ 18) คะแนนพฤติกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตร

ดังนั้นสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนน่าจะมาจากองค์ประกอบ 6 ตัว ซึ่งได้จากตัวแปร 18 ตัว ดังกล่าว จากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อให้ได้สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบที่จะนำมาเป็นค่าของน้ำหนักความสำคัญ โดยได้วิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน 2 ระดับ ระดับแรกเพื่อให้ได้สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบของตัวแปร 18 ตัว เพื่อนำมาสร้างองค์ประกอบ 6 ตัว ครั้งที่สองเพื่อให้ได้สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบของตัวแปร 6 ตัว เพื่อนำมาสร้างสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบจากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับที่ 2

องค์ประกอบ	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
อาชีพ (F_1)	.33
การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (F_2)	.20
รายได้ (F_3)	.03
การศึกษา (F_4)	.41
ด้านอำนาจ (F_5)	.09
สภาพแวดล้อมครอบครัว (F_6)	.13

หมายเหตุ ค่าขององค์ประกอบทั้ง 6 ตัวได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างสัมประสิทธิ์องค์ประกอบกับค่ามาตรฐานของตัวแปรที่เกี่ยวข้องจากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับที่ 1 ดังแสดงสมการ ทั้ง 6 สมการ ในภาคผนวก ข

จากตารางที่ 21 ค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน (SES) เป็นค่าที่ได้จากสมการที่เป็นผลรวมของผลคูณระหว่างสัมประสิทธิ์องค์ประกอบกับค่ามาตรฐานขององค์ประกอบแต่ละตัว จึงเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

$$SES = 0.33ZF_1 + 0.20 ZF_2 + 0.03 ZF_3 + 0.41 ZF_4 + 0.09 ZF_5 + 0.13 ZF_6$$

โดยที่ ZF_1 คือ คะแนนมาตรฐานขององค์ประกอบด้านอาชีพ

ZF_2 คือ คะแนนมาตรฐานขององค์ประกอบด้านการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

ZF_3 คือ คะแนนมาตรฐานขององค์ประกอบด้านการมีรายได้

ZF_4 คือ คะแนนมาตรฐานขององค์ประกอบด้านการศึกษา

ZF_5 คือ คะแนนมาตรฐานขององค์ประกอบด้านอำนาจ

ZF_6 คือ คะแนนมาตรฐานขององค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมของครอบครัว

2.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนกับตัวแปรเกณฑ์ภายนอก

ตัวแปรเกณฑ์ภายนอกที่นำมาใช้ในการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชาวน์ปัญญาของนักเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน และความคาดหวังของบิดามารดาต่อการศึกษาของบุตร ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 22 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนกับตัวแปรเกณฑ์ภายนอก

ตัวแปรเกณฑ์ภายนอก	SES	
	r	p-value
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	.208	.000
เชาวน์ปัญญาของนักเรียน	.130	.000
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน	.077	.007
ความคาดหวังของบิดามารดาต่อการศึกษาของบุตร	.262	.000

จากตารางที่ 22 พบว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเชาวน์ปัญญา ความคาดหวังของบิดามารดาต่อการศึกษาของบุตร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนที่ศึกษามีความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์

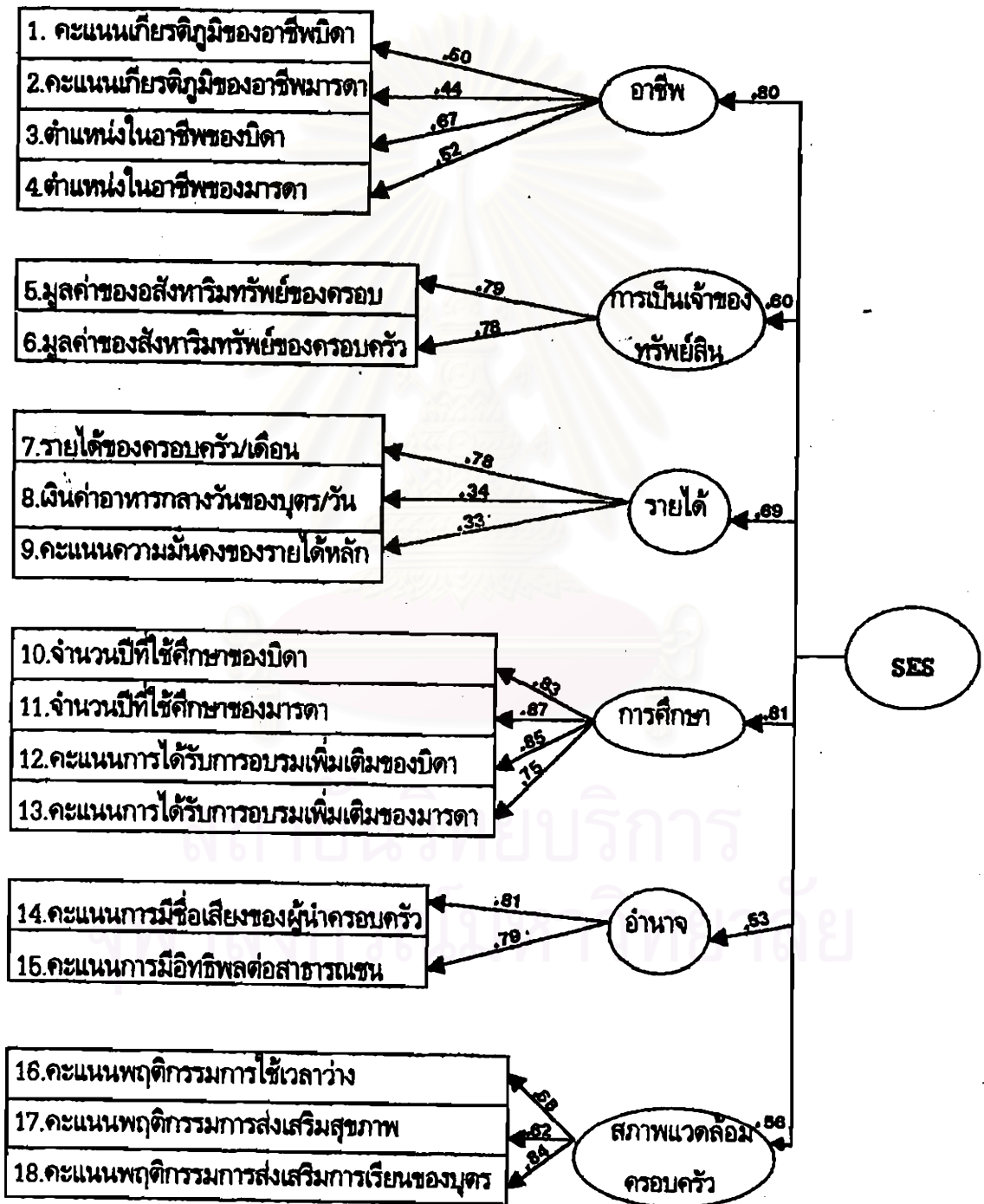
2.3 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนในการศึกษากครั้งนี้ วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน 2 ระดับ โดยระดับแรกเป็นการวิเคราะห์จากตัวแปร 18 ตัว ได้องค์ประกอบ 6 ตัว แล้วจึงวิเคราะห์องค์ประกอบ 6 ตัวได้โครงสร้างของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน ดังแสดงในแผนภาพที่ 6 และตารางที่ 23

แผนภาพที่ 8 น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร และองค์ประกอบที่บ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน 2 ระดับ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับที่ 1
ตัวแปร

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับที่ 2
องค์ประกอบ โครงสร้าง

หมายเหตุ → ป้ายทางของลูกศร คือตัวแปรที่วัดได้และนำมากรวมเป็นโครงสร้าง

จากแผนภาพที่ 6 พบว่าผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับที่ 1 พบว่าน้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรทั้ง 18 ตัว มีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ .33 - .87 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรเหล่านี้ต่างเป็นตัวแปรที่สำคัญขององค์ประกอบแต่ละตัว ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันครั้งที่ 2 พบว่าน้ำหนักขององค์ประกอบขององค์ประกอบทั้ง 6 ตัว มีค่าเป็นบวกมีขนาดตั้งแต่ 0.53 - 0.81 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้ง 6 ตัว เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

ตารางที่ 23 ค่าสถิติจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับที่ 1 และ 2

สถิติ	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2
χ^2	4.69	1.05
df	13	4
P-value	0.98	0.90
GFI	1.00	1.00
AGFI	1.00	1.00
RMR	0.0035	0.0033

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับที่ 1 พบว่าตัวแปรตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าไค - สแควร์ ($\chi^2 = 4.69$) ซึ่งมีค่าความน่าจะเป็นมากกว่า .01 ($P = 0.98$) ที่องศาอิสระ 13 ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ต่างมีค่าเท่ากับ 1 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.0035

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับที่ 2 พบว่าองค์ประกอบตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูล จากค่าไค - สแควร์ เท่ากับ 1.05 ($P = 0.90$) ที่องศาอิสระ 4 ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ต่างมีค่าเท่ากับ 1 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.0033

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ทั้ง 2 ครั้ง สรุปได้ว่าตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนมีความตรงเชิงโครงสร้าง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์การจัดช่วงชั้นทางสังคมของครอบครัวครัวนักเรียน

การศึกษาตอนนี้เป็นการศึกษาสร้างและพัฒนาเกณฑ์การจัดช่วงชั้นทางสังคมของครอบครัวนักเรียนจากค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนที่พัฒนาในตอนที่ 2 โดยแบ่งเป็น 2 ตอนย่อย คือ

3.1 ผลการสร้างและพัฒนาเกณฑ์จัดช่วงชั้นทางสังคมของครอบครัวนักเรียนจากค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนที่พัฒนา

3.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ของการจัดช่วงชั้นทางสังคม

3.1 ผลการสร้างและพัฒนาเกณฑ์จัดช่วงชั้นทางสังคมของครอบครัวนักเรียนจากค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนที่พัฒนา

ข้อมูลพื้นฐานของค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนที่คำนวณได้แสดงในตารางที่ 24

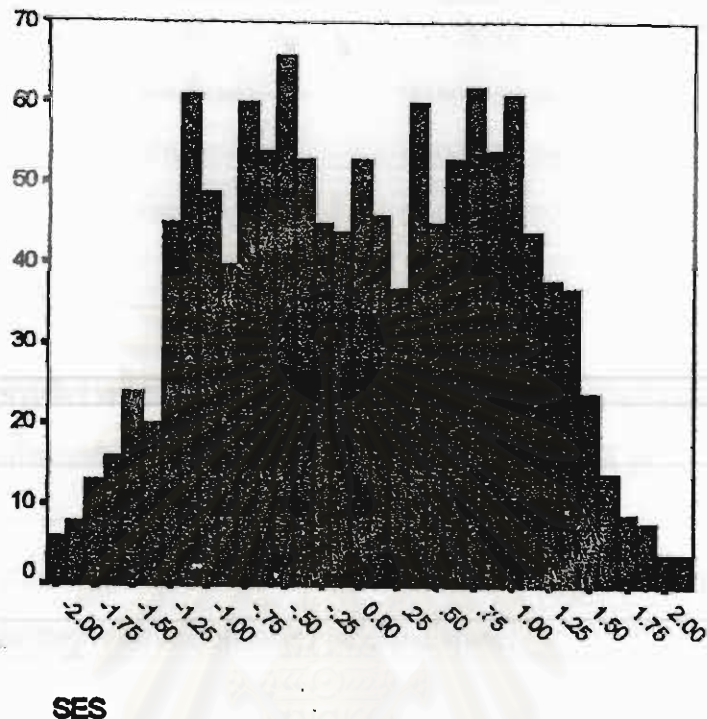
ตารางที่ 24 สถิติพื้นฐานของค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

ค่าสถิติ	ค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน
ค่าเฉลี่ย	.005
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	.926
ค่าสูงสุด	2.12
ค่าต่ำสุด	-2.01
ค่าพิสัย	4.14
ความโด่ง	-.960
ความเบ้	.003

จากตารางที่ 24 สรุปว่า ค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .005 ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.12 ค่าต่ำสุดเท่ากับ -2.01 ค่าพิสัย เท่ากับ 4.14

แผนภาพที่ 7 ฮิสโตแกรมแสดงการแจกแจงความถี่ของค่า SES

ความถี่ (ครมบแก้ว)

จากแผนภาพที่ 7 แสดงการแจกแจงความถี่ของค่า SES พบว่าในช่วงชั้นที่มีค่า SES น้อยที่สุด และมากที่สุด มีความถี่ต่ำ และจะมีความถี่เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ประกอบกับค่าความเบ้ มีค่า = .003 จึงสรุปว่าค่า SES มีการแจกแจงใกล้เคียงโค้งปกติ

สำหรับขั้นตอนการจัดช่วงชั้นทางสังคม ดำเนินการ ดังนี้

1) แปลง ค่าSES เป็น SES_{SCORE} เพื่อให้สเกลมีค่าเป็นบวกทั้งหมด โดย

$$SES_{SCORE} = 50 + 15Z_{SES}$$

Z_{SES} คือ คะแนนมาตรฐานของค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนที่พัฒนา

ค่าที่แปลงได้มีค่าอยู่ระหว่าง 17 - 84

2) หากค่าในแต่ละช่วง ใช้ค่าพิสัยหารด้วยจำนวนช่วงชั้น ซึ่งแบ่งเป็นห้าช่วงชั้นตามมาตรฐานสากล แต่เนื่องจากการแจกแจงของค่า SES ใกล้เคียงโค้งปกติ จึงกำหนดให้ช่วงกลางมีความกว้างเป็น 2 เท่าของช่วงอื่น แสดงผลที่ได้ ดังนี้

$$\text{ความกว้างของช่วงชั้น} = \frac{(84 - 17)}{6} \cong 10$$

3) ได้ค่าของแต่ละช่วง ดังนี้

ระดับช่วงชั้น	SES SCORE
ต่ำ	<30.00
ค่อนข้างต่ำ	30.00 - 39.99
ปานกลาง	40.00 - 59.99
ค่อนข้างสูง	60.00 - 69.99
สูง	≥ 70.00

ผลจากการจัดช่วงชั้นทางสังคมตามเกณฑ์ดังกล่าว ทำให้ได้ความถี่ของจำนวนครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามช่วงชั้นทางสังคม ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของครอบครัว จำแนกตามการจัดช่วงชั้นทางสังคมจากสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนที่พัฒนา

การจัดช่วงชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	115	9.15
ค่อนข้างต่ำ	258	20.52
ปานกลาง	496	39.46
ค่อนข้างสูง	268	21.32
สูง	120	9.55
รวม	1,257	100.00

จากตารางที่ 25 พบว่ามีจำนวนครอบครัวที่มีช่วงชั้นทางสังคมปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 39.46

3.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของการจัดช่วงชั้นทางสังคม

วิธีพื้นฐานที่นำมาเป็นเกณฑ์ในการจัดช่วงชั้นทางสังคมเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ในการศึกษาครั้งนี้ มี 2 วิธี คือ วิธีแรก คือ วิธีวัตถุวิสัย โดยใช้เกณฑ์จากสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม ที่สร้างจากตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่นิยมใช้ ได้แก่ ตัวแปร 4 ตัว คือ

อาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้รวมของบิดาและมารดา และการศึกษาของบิดา วิธีที่สอง คือวิธีจิตวิสัย เป็นการให้บุคคลประเมินช่วงชั้นทางสังคมของตนเอง ผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

3.2.1 ผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องของการจัดช่วงชั้นทางสังคมระหว่างเกณฑ์ที่พัฒนา กับเกณฑ์ที่นิยมใช้

เนื่องจากไม่มีงานวิจัยในประเทศที่มีการรวมตัวแปรทั้ง 4 ตัวเป็นค่าสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมด้วยวิธีที่เหมาะสมที่จะนำมาเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ได้ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาตัวแปร 4 ตัวที่นิยมใช้ โดยมีวิธีการสร้างตัวแปรขึ้น เพื่อให้ได้คะแนนสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม และสร้างเกณฑ์การจัดช่วงชั้นทางสังคมเช่นเดียวกับตัวแปรที่พัฒนาทั้ง 18 ตัว รายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างการจัดช่วงชั้นจากเกณฑ์ที่พัฒนา กับเกณฑ์ที่นิยมใช้ แสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 จำนวนของครอบครัวนักเรียน และร้อยละของความสอดคล้อง จำแนกตามการจัดช่วงชั้นทางสังคมระหว่างเกณฑ์ที่พัฒนา กับเกณฑ์ที่นิยมใช้

เกณฑ์ที่นิยมใช้ (จำนวนครอบครัว)	เกณฑ์ที่พัฒนา (จำนวนครอบครัว)					ร้อยละของความ สอดคล้อง (1257)
	สูง (120)	ค่อนข้างสูง (268)	ปานกลาง (496)	ค่อนข้างต่ำ (258)	ต่ำ (115)	
สูง (112)	67	36	9	-	-	59.82
ค่อนข้างสูง (246)	45	148	51	2	-	60.16
ปานกลาง (536)	8	80	347	98	3	64.73
ค่อนข้างต่ำ (239)	-	4	84	106	45	44.35
ต่ำ (124)	-	-	5	52	67	54.03
ร้อยละของความสอดคล้อง (1257)	55.83	55.22	69.96	41.08	58.26	58.47

การเปรียบเทียบความสอดคล้องของการจัดช่วงชั้นทางสังคมระหว่างเกณฑ์ที่พัฒนา และเกณฑ์ที่นิยมใช้ ได้หาค่าร้อยละของความสอดคล้องระหว่าง 2 เกณฑ์ ดังแสดงในตารางที่ 26 พบว่า จากจำนวนครอบครัว 1,257 ครอบครัว ที่ได้รับการจัดช่วงชั้นด้วยเกณฑ์ที่ต่างกัน มีความสอดคล้องกันจำนวน 725 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 58.47

เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของครอบครัวที่ได้รับการจัดช่วงชั้นจากสองเกณฑ์ที่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ญ พบว่า การจัดช่วงชั้นทางสังคมจากเกณฑ์ที่พัฒนามีความเหมาะสมมากกว่าเกณฑ์ที่นิยมใช้

3.2.2 ผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องของการจัดช่วงชั้นทางสังคมระหว่างเกณฑ์ที่พัฒนามกับเกณฑ์เชิงจิตวิสัย

การศึกษาในตอนนี้ได้ใช้เกณฑ์การจัดช่วงชั้นด้วยตนเอง (เกณฑ์เชิงจิตวิสัย) มาเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของการจัดช่วงชั้นทางสังคม โดยนำมาเปรียบเทียบความสอดคล้องของการจัดช่วงชั้นทางสังคมระหว่างเกณฑ์ที่พัฒนา และเกณฑ์เชิงจิตวิสัย ด้วยการหาค่าร้อยละของความสอดคล้องระหว่าง 2 เกณฑ์

การเลือกกลุ่มครอบครัว ได้เลือกครอบครัวที่ถูกจำแนกช่วงชั้นทางสังคมแตกต่างกันจากเกณฑ์ทั้งสองเกณฑ์ในตอนที 3.2.1 จำนวน 46 ครอบครัว โดยให้แต่ละครอบครัวจัดช่วงชั้นของตนเอง ผลที่ได้แสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 จำนวนของครอบครัวนักเรียน และร้อยละของความสอดคล้อง จำแนกตามการจัดช่วงชั้นทางสังคมระหว่างเกณฑ์ที่พัฒนามกับเกณฑ์เชิงจิตวิสัย

เกณฑ์เชิงจิตวิสัย (จำนวนครอบครัว)	เกณฑ์ที่พัฒนา (จำนวนครอบครัว)					ร้อยละของความ สอดคล้อง (46)
	สูง (7)	ค่อนข้างสูง (3)	ปานกลาง (21)	ค่อนข้างต่ำ (4)	ต่ำ (11)	
สูง (2)	2	-	-	-	-	100.00
ค่อนข้างสูง (9)	3	3	2	1	-	33.33
ปานกลาง (24)	2	-	19	1	2	79.16
ค่อนข้างต่ำ (5)	-	-	-	2	3	40.00
ต่ำ (6)	-	-	-	-	6	100.00
ร้อยละของความสอดคล้อง (46)	28.57	100.00	90.47	50.00	54.54	69.56

จากตารางที่ 27 พบว่าการจัดช่วงชั้นทางสังคมด้วยเกณฑ์จากสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนที่พัฒนามีความสอดคล้องกับการจัดช่วงชั้นทางสังคมด้วยเกณฑ์เชิงจิตวิสัย ร้อยละ 69.56 โดยมีความสอดคล้องในช่วงชั้นค่อนข้างสูงและช่วงชั้นปานกลางมากที่สุด